C126 – LEE19

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

2 februari 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het inschakelen van particulieren in het natuurbeheer 1

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Van der Borght tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de toename van de vossenpopulatie 4

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over mogelijke bodemvervuiling met cadmium in Kruibeke, Hoboken en Hemiksem
Vraag om uitleg van de heer Jos Stassen tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de cadmiumvervuiling in Kruibeke 7

Vraag om uitleg van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over geluidshinder door en geluidsnormen voor niet-vergunningsplichtige bedrijven in woongebieden 11

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de ruiming van bevaarbare en onbevaarbare waterlopen en de bijhorende slibanalyses 12

Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de nutriëntenhalte voor pluimvee 14

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het verplaatsen van milieuvergunning en nutriëntenhalte naar aanleiding van de onteigening van landbouwbedrijven 15

Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Crevits tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het gemeentelijk bomenbeleid in Vlaanderen 17

Vraag om uitleg van de heer Jan Loones tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de economische waardering van natuurgebieden 18

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de Europese overstromingsrichtlijn 20

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert

Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het inschakelen van particulieren in het natuurbeheer

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, met betrekking tot het natuurbeheer is de nadruk de voorbije jaren sterk op het aankopen van bos- en natuurgebieden gelegd. Het onderhoud van deze gebieden is daarbij soms uit het oog verloren. Om deze reden wordt in het Vlaams regeerakkoord een objectieve evaluatie van de instrumentenmix, waaronder de aankoop, de subsidiëring van aankoop, de beheersovereenkomsten met resultaatsverbintenissen en de grondruil, aangekondigd.

Uit een recent onderzoek van het Nederlands Landbouweconomisch Instituut blijkt dat het voor de Nederlandse overheid goedkoper is om het natuurbeheer aan particulieren over te laten dan om natuurgebieden aan te kopen en deze vervolgens door grotere instanties te laten beheren. Het agrarisch natuurbeheer in Nederland is dan ook een vrij groot succes.

De vraag is hoe het in Vlaanderen met het agrarisch natuurbeheer staat. Op basis van de Nederlandse studie lijkt het me aangewezen om eens na te gaan of het in Vlaanderen zin zou hebben particulieren meer bij het natuurbeheer te betrekken. Vlaanderen kent al verschillende initiatieven op het vlak van het agrarisch natuurbeheer. Zo houden particulieren zich momenteel onder meer bezig met het aanplanten en het onderhouden van hagen en knotwilgen, met het onderhoud van kikkerpoelen en met het maaien in natuurgebieden.

Mijnheer de minister, hoever staat u met de in het Vlaams regeerakkoord aangekondigde evaluatie? Welke vormen van agrarisch natuurbehoud zijn in Vlaanderen momenteel het meest succesvol? Kunnen de resultaten van de Nederlandse studie in een Vlaamse context worden toegepast? Welke vorm van agrarisch natuurbeheer is in Vlaanderen mogelijk? Op welke wijze wordt die vorm gepromoot?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Rombouts, wat de objectieve evaluatie van de verschillende natuurbeleidsinstrumenten betreft, vormen de relevante gegevens in het Natuurrapport 2005 van het Instituut voor Natuurbehoud en het advies van de MiNa-Raad over de financiële instrumenten voor natuur, bos en landschappen belangrijke elementen.

Het NARA-team, dat voor het opstellen van de natuurrapporten instaat, heeft in dit verband reeds een eerste aanzet gegeven. Ik ga ervan uit dat mevrouw Rombouts dit zelf heeft kunnen lezen. Op pagina 296 van het Natuurrapport 2005 gaat het NARA-team in op de evaluatie van de instrumentenmix voor natuur- en bosbeleid. Het team onderneemt een eerste poging om de kostenefficiëntie van door de overheid beheerde en door verenigingen aangekochte eigendommen te vergelijken. Tijdens die eerste poging is vastgesteld dat de zaak complexer is dan eerst werd gedacht. Eerst moeten de nodige gegevens worden verzameld. Hiervoor moet een methodiek worden ontwikkeld. Het NARA-team heeft een eerste poging ondernomen om een methodiek te ontwikkelen en vervolgens op de aankoop van natuur- en bosgebieden toe te passen.

Op mijn initiatief zal het NARA-team binnenkort de billijkheid van milieubeleidsinstrumenten onderzoeken. Het onderzoek van de instrumenten van het natuurbeleid zal als pilootstudie gelden. Op deze manier willen we achterhalen of de natuurbeleidsinstrumenten billijk zijn voor en als billijk worden gepercipieerd door de verschillende betrokkenen in het buitengebied. Zoals in het Vlaams regeerakkoord staat vermeld, zullen we deze opdracht voort uitvoeren. Ik wil hier evenwel benadrukken dat het niet eenvoudig is effectiviteit, efficiëntie en billijkheid te onderzoeken.

We zullen in de loop van het jaar verdere stappen zetten om, op basis van een methodologie en van duidelijke monitoringgegevens, tot een evaluatie van de verschillende natuurbeleidsinstrumenten te komen. Ik hoop in dit verband nog meer concrete stappen te kunnen zetten. De evaluatie zal niet tot een exclu-

sieve, maar tot een inclusieve keuze leiden. Het is niet de bedoeling exclusief voor bepaalde instrumenten te kiezen. Het is veeleer de bedoeling onder bepaalde voorwaarden voor bepaalde instrumenten te kiezen.

De mix en de complementariteit van de ingezette instrumenten blijven een belangrijk element vormen. Het agrarisch natuurbeheer heeft, naast het verwerven door de overheid en het beheren door de natuurbeheersinstanties van de overheid en door de particuliere sector, een eigen plaats in het beleid. Tijdens de begrotingsbesprekingen hebben we het hier trouwens ook over gehad. Ik blijf erbij dat het agrarisch natuurbeheer een eigen plaats heeft en die plaats in de toekomst zal moeten houden.

De meest succesvolle vormen van agrarisch natuurbeheer zijn verscheidene types door de Vlaamse overheid ingestelde en deels door de Europese Unie medegefinancierde beheerovereenkomsten. De Vlaamse Landmaatschappij sluit – naargelang de ruimtelijke bestemming, op advies van de afdeling Land of de afdeling Natuur – beheerovereenkomsten in het kader van de diverse doelstellingen. Daartoe behoren naast milieugerichte doelstellingen, zoals de beheerovereenkomsten in kader van het mestdecreet, ook erosiebestrijding en een aantal natuurgerichte doelstellingen.

De huidige types beheerovereenkomsten omvatten: weidevogelbeheer; botanisch beheer, met inbegrip van het pakket beheer van graslanden in kwetsbare zones natuur en in kwetsbare zones ecologisch waardevolle agrarische gebieden; erosiebestrijding; hamsterbescherming; perceelsrandenbeheer; beheer van kleine landschapselementen zoals heggen, houtkanten en poelen; en verminderde bemesting ten opzichte van de bemestingsnormen van kwetsbare zones water.

Uit de bestaande overzichten in verband met de gesloten beheerovereenkomsten blijken de milieugerichte beheerovereenkomsten in het kader van het mestdecreet zowel naar het aantal betrokken landbouwers, de oppervlakte als het uitgekeerd bedrag voor de vergoedingen de meest succesvolle. Daarvoor lopen bijna 40.000 detailovereenkomsten met betalingen in 2005.

Van de meer natuurgerichte, maar toch nog overwegend op milieukwaliteit gerichte beheerovereenkomsten trekken de verschillende types perceelsrandenbeheer langs waterlopen het meeste aan, met 1358 overeenkomsten. Er waren voor het onderhoud van heggen 857 beheerovereenkomsten en voor het onderhoud van houtkanten of houtwallen 818 overeenkomsten. Voor weidevogelbeheer, maaien of beweiden zijn er samen 236 beheerovereenkomsten, voor een 488 hectare, en voor nestbeschermers zijn er 115 overeenkomsten met een oppervlakte van 307 hectare. Waar er in het werkjaar 2004, met betalingen in 2005, voor alle specifiek op natuur gerichte types van botanisch beheer een zevental overeenkomsten liepen, zijn er sedert begin 2005 ongeveer 79 bijkomend aangegaan. Die types botanisch beheer konden pas in 2004 in werking treden. Voor hamsterbescherming werden, sinds het in voege treden in 2005, zeven beheerovereenkomsten gesloten.

Mijnheer de voorzitter, ik heb hier twee tabellen die een meer gedetailleerd overzicht geven van de beheerovereenkomsten en zal die aan de vraagsteller en het secretariaat bezorgen.

De studie van het Nederlandse Landbouweconomisch Instituut, waarnaar mevrouw Rombouts in haar derde vraag verwijst, draagt de titel ‘uitgaven- en kosteneffect van een koerswijziging in het natuurbeleid van LNV’. De studie dateert van september 2005 en behandelt een specifiek aspect van het Nederlandse natuurbeleid, dat in Nederland met landbouw en voedselkwaliteit tot hetzelfde beleidsdomein behoort. Zoals u weet staat LNV hier voor het Nederlandse ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Het gaat met name over de koerswijziging waarbij 20 percent van de in Nederland oorspronkelijk geplande areaalverwerving niet zal doorgaan en vervangen wordt door subsidies voor particulier en agrarisch beheer, respectievelijk 75 en 25 percent. De resulterende natuurwaarden maken geen deel uit van de analyse. Deze rekenoefening is niet rechtstreeks cijfermatig vertaalbaar naar de Vlaamse situatie, gezien de specificiteit van de Nederlandse subsidieregeling. Het is uiteraard wel mogelijk om ook voor Vlaanderen een hypothetisch scenario te maken waarin het accent minder ligt op verwerven en meer op het subsidiëren van particulieren en boeren. Waarschijnlijk zou dat, net als in Nederland, misschien leiden tot iets lagere uitgaven op korte termijn en hogere uitgaven op lange termijn. Overigens moet men naast het uitgavenplaatje ook het aspect duurzaamheid van natuurbeheer – beheerovereenkomsten bijvoorbeeld worden gesloten op vrijwillige basis voor een periode van vijf jaar – en de kwestie van verenigbaarheid van te behalen natuurdoelstellingen in een landbouwbedrijfsvoering bekijken.

Zoals bij het antwoord op de tweede vraag gesteld, zijn beheerovereenkomsten met de Vlaamse over-

heid een belangrijke vorm van agrarisch natuurbeheer. De beheerovereenkomsten worden gepromoot door bedrijfsplanners bij de Regionale Landschappen, tewerkgesteld door de Vlaamse Landmaatschappij met middelen van Keerpunt Platteland. Er zijn momenteel 9 bedrijfsplanners aan het werk. Zij gaan langs bij de landbouwers, geven hen informatie omtrent beheerovereenkomsten en helpen landbouwers bij het uitzoeken van mogelijkheden rond agrarisch natuurbeheer op hun bedrijf. Uit een eerste kleinschalige, interne enquête van de VLM blijkt de werking met de bedrijfsplanners erg gewaardeerd te worden door de landbouwers. Voor nieuwe en aangepaste beheerpakketten worden folders verspreid bij landbouwers die in aanmerking komen, bijvoorbeeld voor het recent gestarte beheerpakket voor hamsterbescherming. In het kader van de recent vernieuwde wetgeving beheersovereenkomsten werden de landbouwers reeds in de loop van september 2005 proactief aangeschreven voor het vernieuwen van hun overeenkomsten Water en Natuur in het kader van het mestdecreet. Voor zogenaamde agromilieumaatregelen werd een website www.ehorizon.be ontworpen waarop alle informatie over de verschillende types beheerovereenkomsten staat. Ook aanvraagformulieren en andere informatie, in voorkomend geval ook over types beheerovereenkomsten die door gemeenten worden aangeboden, staan op de website. In de toekomst is het de bedoeling dat de landbouwers via dit e-loket online hun eigen beheerovereenkomsten kunnen bekijken en nieuwe aanvragen kunnen indienen.

Voor de hamsterbescherming die wordt opgelegd door de Europese habitatrichtlijn, heb ik in landbouwgebied een aangepaste vorm van agrarisch natuurbeheer goedgekeurd en daarvoor de middelen vastgelegd. Door samenwerking met landbouwers, waarbij specifieke op de kerngebieden van de hamsterpopulatie gerichte en moduleerbare maatregelen met aangepaste vergoedingen van kracht zijn, zou de instandhouding van de hamster moeten bevorderd worden. De beheerovereenkomsten voor hamsterbescherming die minder moduleerbaar zijn, vormen een noodzakelijke aanvulling op die specifieke aanpak van een kwetsbare en bedreigde soort.

Een andere vorm van agrarisch natuurbeheer zijn de gebruiksovereenkomsten waarbij landbouwers percelen van een terreinbeherende vereniging of van de overheid in gebruik nemen zonder vergoeding en die percelen inschakelen in hun bedrijfsvoering. In de meeste gevallen gaat het om grasland dat landbouwers op nuttige wijze gebruiken met het opvolgen van aangepaste beheersvoorwaarden. Zo heeft de afdeling Natuur van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap meer dan 2300 hectare in gebruik gegeven aan landbouwers met beheersvoorwaarden. Uiteraard kan die werkwijze niet voor alle natuurdoeltypen worden gevolgd, maar toch zijn er op het terrein daadwerkelijke samenwerkingsmogelijkheden gerealiseerd en dat geldt zeker ook voor terreinbeherende organisaties zoals Natuurpunt.

De landbouworganisaties en terreinbeherende natuurverenigingen hebben elk vanuit hun perspectief aandacht voor vormen van agrarisch natuurbeheer. In diverse bijdragen in hun publicaties komt agrarisch natuurbeheer, al is het daarom niet altijd onder die benaming, aan de orde. Bij wijze van voorbeeld kan ik ook het Innovatiesteunpunt bij de grootste landbouworganisatie vermelden. Dat steunpunt heeft binnen zijn werkgebied onder meer een thema gericht op natuur en landschap. Er bestaan dus al goede vormen van samenwerking of een vorm van symbiose tussen landbouwers en natuurbeheerverenigingen en andere instanties, zoals de afdeling Natuur bij het ministerie van de Vlaamse gemeenschap.

De Koning Boudewijnstichting heeft werk gemaakt van de promotie van het agrarisch natuurbeheer in samenwerking met middenveldorganisaties en diensten bij de Vlaamse overheid. Door middel van dialoogdagen en voorbeeldprojecten werd het agrarisch natuurbeheer in de kijker geplaatst om het begrip duurzame ontwikkeling van toepassing te maken op landbouw. Er is uitgesproken aandacht voor het economische aspect en het inpassen van natuurbeheer in de bedrijfsvoering, het ecologische aspect met name natuur beheren en ontwikkelen en tot slot de sociale invalshoek, die een waardering voor het geleverde werk en respect voor de boer inhoudt.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de minister, de evaluatie van de instrumentenmix wordt aangekondigd in het regeerakkoord. Ik krijg een beetje het gevoel – en ik hoop dat ik het niet bij het rechte eind heb – dat het op de lange baan wordt geschoven.

Als we willen komen tot een natuurbeleid dat ondersteund wordt door zo veel mogelijk mensen – wat de basis is voor een verstandig groen natuurbeleid – is de aangekondigde evaluatie echt dringend nodig. Ik besef heel goed dat het een moeilijke oefening kan zijn en dat de situatie complex is, maar ik wil wel

vragen om er snel werk van te maken, zodat we op basis van de evaluatie eventueel aanpassingen kunnen doorvoeren.

Ik zal uit de tabellen afleiden wat de meest voorkomende en meest succesvolle beheersovereenkomsten zijn. Ik voel dat landbouwers willen meewerken aan natuurbeheer, maar momenteel is de vergoeding om het economische verlies te compenseren te laag. De Vlaamse Regering heeft al aangekondigd dat de vergoedingen aangepast zullen worden, maar dat is nog niet gebeurd wegens de krappe budgettaire mogelijkheden. Mijnheer de minister, ik wil u vragen om snel werk te maken van de aanpassing van de vergoeding voor het agrarisch natuurbeheer.

Ik wil benadrukken dat het me interessant lijkt om na te gaan op welke manier landbouwers betrokken kunnen worden. Zij hebben de kennis en beschikken over de machines. Het is interessant om met landbouworganisaties en natuurverenigingen na te gaan op welke manier de landbouwers ingeschakeld kunnen worden in het natuurbeheer.

Aangezien we willen werken aan verstandig groen, door middel van een duurzaam natuurbehoud met draagkracht, is het belangrijk dat we particulieren en landbouwers mee inschakelen in het beleid. Mensen hebben meer respect voor wat ze zelf doen. Het is een interessant denkspoor om die mensen meer te betrekken.

Mijnheer de minister, is het mogelijk om – naast de terreinbeherende verenigingen, die in bepaalde gebieden ongetwijfeld fantastisch werk leveren – ook andere grondeigenaars, gebruikers van gebieden en gemeenten mee in te schakelen? Ik ben ervan overtuigd dat op die manier meer respect ontstaat voor wat wordt gerealiseerd.

Mijnheer de minister, we moeten snel werk maken van een evaluatie, meer middelen inschrijven voor beheersovereenkomsten en het natuurbeheer meer toegankelijk maken voor particulieren en andere betrokkenen.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mevrouw Rombouts, ik zal er alles aan doen om de evaluatie zo snel mogelijk af te ronden. Ik wil er wel zorg voor dragen dat de objectieve evaluatie van de instrumentenmix niet door een aantal onzorgvuldigheden onderuit kan worden gehaald. Wat we doen, is baanbrekend, want in het verleden werd nog niet bekeken welke criteria en methodologie we moeten gebruiken. Om die reden vraagt het iets meer tijd dan ik zou willen.

Mevrouw Rombouts, u zegt terecht dat het niet op de lange baan geschoven mag worden. Ik zal alles doen om de mensen die ermee bezig zijn te enthousiasmeren om de evaluatie zo snel mogelijk af te ronden.

U stelt ook terecht de vraag om de subsidies op te trekken. In het kader van budgettaire besprekingen moeten we daar verder werk van maken.

De Nederlandse studie kan niet volledig geëxtrapoleerd worden, omdat bijvoorbeeld de Nederlandse subsidieregeling vrij specifiek is. We moeten daar rekening mee houden, maar er kan voor Vlaanderen wel een scenario uitgewerkt worden waarbij het accent minder ligt op het verwerven en meer op het subsidiëren van particulieren en boeren.

Op basis van de Nederlandse studie kunnen we een aantal simulaties uitvoeren. Men zegt mij dat de uitgaven op korte termijn daardoor misschien iets lager liggen en op langere termijn wat hoger zullen zijn. De administratie gaat ervan uit dat het op korte en lange termijn voor wat verschuivingen zal zorgen, maar dat moet verder worden bekeken.

Ik kan uw visie, om ook andere grondeigenaars in te schakelen, volledig bijtreden. Het is een en-enbenadering, want de complementariteit is belangrijk.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitlegvan mevrouw Vera Van der Borght tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de toename van de vossenpopulatie

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de voorbije jaren is de vossenpopulatie in Vlaanderen snel uitgebreid. Door het wegvallen van natuurlijke vijanden, maar ook door een enorme vruchtbaarheid.

Deze uitbreiding dreigt een heuse plaag te worden. Er worden steeds meer klachten van kleinveehouders ontvangen over doodgebeten kippen en neerhofdieren. Als men over vossen spreekt, denkt men in eerste instantie aan doodgebeten kippen, maar de toename van het vossenbestand is ook een bedreiging voor de natuurlijke biotoop van veel vogelsoorten die bescherming genieten. Ook dat moeten we voor ogen houden. Als de vossen niet meer voldoende voedsel vinden, aarzelen ze niet om andere dieren aan te vallen. Daardoor wordt de populatie van patrijzen, fazanten, korhoenders, hazen en zelfs jong reewild aangetast.

In de wildbeheerseenheid van het land van Aalst, een terrein van 100 vierkante kilometer, werden dit jachtseizoen al 34 vossen geschoten. Vorig jaar werden in totaal 78 vossen geschoten. Het is verontrustend dat ook in de omgeving van het Zwin vossen werden gesignaleerd. Dat vormt een bedreiging voor de hele vogelbiotoop.

Jagen op vossen is toegelaten van 1 september tot 15 januari, maar vroeger kon dat het hele jaar door. Nu hebben enkel jachtopzieners een toelating om het hele jaar op vossen te jagen, maar klaarblijkelijk is dat niet voldoende.

Ik denk dat het nuttig is om van gedachten te wisselen met de groep die hier aandacht voor heeft, om na te gaan of een ruimer jachtrecht voor boswachters mogelijk is.

Ik zou naar Nederland willen verwijzen voor een goed voorbeeld. Ik denk niet dat we kunnen zeggen dat Nederland geen aandacht heeft voor milieu of natuur. Integendeel, ik ben altijd jaloers als ik in de Nederlandse natuurgebieden fiets. In Nederland werd in 2002 de jacht op vossen verboden, maar men moest vrij snel op zijn schreden terugkeren, want het verdwijnen van een grote vogelbiotoop was alarmerend. Alle betrokken partijen zijn daar rond de tafel gaan zitten. Ik zou graag zien dat u hier deze oefening ook eens maakt.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van het probleem? Is er een toename van het aantal klachten over schade voor mens en natuur veroorzaakt door vossen? Kan het uitbreiden van de periode waarin op vossen kan worden gejaagd, worden overwogen? Kan dit worden uitgebreid voor boswachters, zodat ze eventueel ook 's nachts op vossen zouden kunnen jagen? Bent u bereid om rond de tafel te gaan zitten met alle betrokken partijen, zoals de wildbeheerseenheden, Natuurpunt, de vogelbescherming, de landbouwsector en alle verenigingen die iets te maken hebben met het milieu, om dit probleem samen te bekijken en naar een oplossing te zoeken?

De heer Patrick Lachaert: Dit probleem is al herhaaldelijk aan bod gekomen in de commissie. Het is goed dat u het nog eens aankaart.

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Het is inderdaad niet de eerste maal dat het probleem hier aan de orde komt. Ik sluit me dan ook volledig aan bij het betoog van mevrouw Van der Borght. Toch wil ik bijkomend wijzen op een niet onbelangrijk detail. Het gaat over de weerslag op de landbouw. Vossen zijn niet alleen drager van hondsdolheid, maar ook van een bepaalde bacterie. Door de bacteriële infecties die ze veroorzaken, moeten er regelmatig runderen worden afgekeurd in slachthuizen. Meer specifiek gaat het over de ziekte sarcosporidiosis. Voor diegenen die het niet zouden weten, mijnheer de minister, maar daartoe behoort u ongetwijfeld niet: deze ziekte uit zich in gele etterige gezwellen in de spiermassa, waardoor de runderen – terecht – moeten worden afgekeurd in de slachthuizen. Alle herkauwers zijn daar trouwens vatbaar voor. Het gevolg is dat de landbouwer zijn rund verliest, maar toch zijn slachtgeld moet betalen. Dan hebben we het over een kostprijs van 250 euro. Dit is dus een volksgezondheidkwestie die aan het dossier kan worden toegevoegd.

U werkt aan een plan ter bijsturing van de jachtregelgeving. U weet dat we daar volop aan willen meewerken. In dat plan moet er ook oog zijn voor een aanpassing met betrekking tot het bejagen en bestrijden van een overpopulatie aan vossen. We pleiten voor een ruime uitbreiding van het jachtrecht op vossen, in de mate van het mogelijke.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, dit onderwerp is hier blijkbaar in het verleden ook al aan bod gekomen.

Ik ben op de hoogte van dit probleem. Het aantal klachten over schade door vossen stijgt. Die klachten komen zowel van pluimveehouders, en van andere verenigingen die zich bezighouden met de problematiek van de grondbroeders, als van landbouwers.

In het verleden is er wetenschappelijk onderzoek gebeurd over de dichtheid van de vossenpopulatie, ook in andere landen. In ons land is er geen sprake van grote afwijkingen. De dichtheid is niet spectaculair gestegen.

Wel is het zo dat men in de jaren tachtig bij het bestrijden van hondsdolheid is overgeschakeld van vergassing naar vaccinatie en andere methoden, met een spectaculaire terugkeer van de vos als gevolg.

Dan is er nog een element, dat ook al aan bod kwam toen het hier ging over roofvogels en kraaien. Vossen zijn territoriaal ingestelde dieren. Wanneer een vos wordt gedood, wordt zijn territorium vrij snel ingenomen door andere vossen. Het probleem wordt dus niet meteen opgelost door het verminderen van de populatie.

Zoals de vraagsteller zei, is er recent inderdaad een wijziging aan het jachtopeningsbesluit doorgevoerd, die de bestrijding van vossen vergemakkelijkt. Het gaat hier inderdaad over bijzondere veldwachters, die nu het hele jaar door op vossen kunnen jagen op het terrein van hun jachtrechthouders. Deze maatregel is nog niet zo lang geleden ingegaan. Het lijkt me dus wat voorbarig te stellen dat hij geen effect zou hebben of onvoldoende zou zijn. We moeten de maatregel de kans geven om zijn doeltreffendheid te bewijzen. Dit probleem en de ontvangen klachten zijn me dus bekend. Ik volg dit alles zeer nauwlettend.

U vroeg of ik nog verder kan gaan bij de aanpassingen aan het jachtopeningsbesluit, zodat het bejagen van vossen kan worden uitgebreid. Dit besluit zal hoe dan ook moeten worden aangepast, voor de periode van 1 juli 2008 tot 30 juni 2013.

Niet alleen de traditionele groepen van de jagers en de landbouwers zijn hierbij betrokken. Er is ook de problematiek van de grondbroeders. Ik neem aan dat de groene broeders toch ook met enige bezorgdheid deze problematiek volgen. Zo heb ik bijvoorbeeld vastgesteld dat er klachten komen van Het Zwin. U weet dat de procedure tot de aankoop van Het Zwin dit jaar verder zal worden afgerond. Het Zwin is internationaal bekend voor zijn grondbroeders en zijn prachtige trekvogels. We moeten ons ervoor hoeden om van Het Zwin een vossenpark te maken. Sommigen zullen dat misschien ook wel prachtig vinden, maar dat is zeker niet mijn bedoeling. Daarvoor kopen we het ook niet aan.

Dit probleem is niet nieuw, maar er is sprake van een stijgend aantal klachten. Mijn administratie volgt het probleem. Dit heeft al geleid tot een eerste aanpassing van het jachtopeningsbesluit. We moeten de juiste maatregelen nemen om de vossenpopulatie in Vlaanderen niet verder te laten toenemen. Bejaging is er één van, maar er zijn ook nog andere middelen. Ook vanuit het oogpunt van natuurbeleid en -beheer is het erg belangrijk dat er voort maatregelen worden onderzocht en in overweging genomen. Dan denk ik vooral aan de grondbroeders.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Mijnheer de minister, ik begrijp dat we voor een stuk op dezelfde golflengte zitten.

Ik wil nog even opmerken dat er een groot verschil bestaat tussen de periode van bejagen in Vlaanderen en die in Nederland. Ik heb ook vernomen dat de periode tussen september en januari niet de beste periode van bejagen is, omdat de vos zich in september terugtrekt in zijn hol. Het zou beter zijn om de periode te vervroegen. Misschien kunt u hierover overleggen met uw collega's uit Nederland. *(Opmerkingen van de heer Jos Stassen)*

Ik begrijp de reactie van de heer Stassen wel, maar ik geef hem één van de vele voorbeelden waarover ik beschik. Op een weiland werden op één nacht tijd 11 kievitsnesten opgeruimd. Alles was er weg: zowel de vogels als eieren!

Minister Kris Peeters: Als Nederland het goede voorbeeld geeft, dan moeten we daaruit leren, maar de jachtperiodes verschillen ook met Wallonië. Zo is het in Wallonië geen probleem om op houtsnip te jagen en in Vlaanderen wel.

Zeker voor wat de vossen betreft, moeten we de problematiek opvolgen in deze commissie.

De voorzitter: Misschien kunnen we een voormiddag uittrekken om ons te laten voorlichten over het algemene probleem met vossen, kraaien, eksters en aalscholvers, zodat we op een deskundige wijze kunnen omgaan met dit probleem.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de minister, uw antwoord lag in de lijn van de verwachtingen en sluit aan bij uw antwoorden uit het verleden. Het opent perspectieven.

Ik heb een suggestie om het debat op een ludieke wijze af te sluiten. Vanuit toeristisch oogpunt en

vooral met het oog op een toeristische invasie vanuit Groot-Brittannië kunnen we overwegen om de daar afgeschafte jacht naar hier te importeren. Het zou zowel positief zijn voor de bestrijding van de vossenpopulatie als voor het toeristische uithangbord van Vlaanderen.

De heer Patrick Lachaert: Mijnheer Wymeersch, uit vroegere ervaringen kan ik u meedelen dat we daar in Vlaanderen onvoldoende plaats voor hebben.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over mogelijke bodemvervuiling met cadmium in Kruibeke, Hoboken en Hemiksem

Vraag om uitleg van de heer Jos Stassen tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de cadmiumvervuiling in Kruibeke

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, we vernemen dat volgens een studie van drie Belgische universiteiten de inwoners van de gemeenten Overpelt, Lommel en Balen bijna viermaal meer kans hebben om longkanker te krijgen dan in andere Vlaamse gemeenten, en dat ten gevolge van de historische cadmiumvervuiling in deze gemeenten.

Umicore en de overheid hebben in het verleden een aantal afspraken gemaakt over de sanering van de vervuilde terreinen. Een tiental dagen geleden kwam het thema aan bod tijdens de behandeling van de actuele vragen in de plenaire zitting van 18 januari.

De bezorgdheid voor de volksgezondheid leeft ook sterk in de gemeenten Kruibeke, Hoboken en Hemiksem, want daar werd in het verleden een onderzoek uitgevoerd.

Mijnheer de minister, zijn de gegevens uit de vroegere onderzoeken nog relevant? Kunnen we de gegevens uit het onderzoek in de Kempen extrapoleren?

Wordt ook de vervuiling in Kruibeke, Hoboken en Hemiksem nog verder onderzocht?

Wat is de stand van zaken voor de afgesproken sanering? Klopt het dat die in 2006 beëindigd zal zijn?

Is het noodzakelijk om in Kruibeke een aantal gronden te saneren?

Is bijkomende informatie aan de bezorgde bevolking in de omgeving van Kruibeke, Hoboken en Hemiksem wenselijk? Misschien moeten de mensen minstens gerustgesteld worden.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik situeer de locatie uit mijn vraag even. Het gaat om een plaats die door veel mensen als een van de mooiste uit de omgeving wordt beschouwd: de polder van Kruibeke. Als het mooi weer is, is het daar heel druk op zaterdag en zondag. Het gebied wordt gebruikt voor de landbouw. Ook als het een natuurgebied met overstromingsgebied wordt, zal de landbouw er belangrijk blijven – en dat is een goede zaak. Wel wordt het een andere soort landbouw, maar daarover worden afspraken gemaakt met de landbouwers ter plaatse.

Er wordt aan actieve en passieve recreatie gedaan. Er zijn jeugdbewegingen actief, er is een sporthal, je kunt er fietsen enzovoort. Er wonen heel wat mensen. Dat is in Hoboken ook het geval, maar daar zijn een aantal andere afspraken gemaakt, in Hemiksem is dat minder het geval.

Midden de jaren ‘80 ontstond er onrust over de problematiek van de historische vervuiling. Men heeft toen allerlei onderzoeken gedaan met als doel het probleem aan te pakken. Eerst gebeurde dat in het bedrijf zelf dat erin geslaagd is de uitstoot tot nagenoeg nul terug te brengen. Ook werd onderzocht hoe de omgeving kon worden gesaneerd. De klassieke sanering, namelijk de grond afgraven, is geen optie omdat het een zo breed vervuild gebied is. Alleen al het meest vervuilde stuk van Kruibeke afgraven is onmogelijk.

Daarom werd een onderzoek opgestart waar ik de laatste jaren echter niets meer over heb gehoord. Als ik goed ben ingelicht werd dat onderzoek opgestart door Lisom, LUC en Umicore. Het ging uit van een techniek van immobilisatie door gebruik te maken

van een product dat uit de mijn van Beringen wordt gehaald, namelijk beringiet. Als men dat volgens een bepaald procédé aanmaakt en op de grond verspreidt, zou dat in staat zijn om zware metalen in de omgeving te immobiliseren. Ze blijven aanwezig, maar worden onschadelijk gemaakt omdat ze niet meer verspreid kunnen worden via grondwater en via de omgeving.

Dat onderzoek is bij mijn weten stilgevallen. In het midden van de jaren negentig werd gedacht dat men met dat systeem in staat zou zijn grote oppervlakten te saneren. Mijnheer de minister, misschien moet eens nagegaan worden of daar nog iets mee kan gebeuren.

Er zijn dus stappen gezet in de sanering. Het bedrijf heeft zelf zijn verantwoordelijkheid genomen om de eigen terreinen te saneren alsook de nabije omgeving. Over de Kempen is enkele weken geleden een vraag gesteld in het parlement. Ook in Hoboken heeft het bedrijf zijn verantwoordelijkheid genomen door in de onmiddellijke omgeving van Moretusburg te saneren, maar er zijn nog geen afspraken gemaakt voor de omgeving daarrond.

Ondertussen is in Kruibeke gestart met de werkzaamheden aan de ringdijk voor het overstromingsgebied en is het duidelijk geworden dat in twee fasen moet worden gewerkt. Op korte termijn kunnen we ervoor zorgen dat de grootste vervuiling op de meest noodzakelijke plaatsen wordt aangepakt, maar een structurele oplossing is sowieso nodig. Dat is een massale oplossing op grote oppervlakten. Dat zal moeten gebeuren op basis van immobilisatie of wat dan ook. In Hemiksem, Balen en Kruibeke moeten honderden hectaren worden gesaneerd.

Daarom zal dit dossier nog een aantal jaren blijven bestaan. Ik wil de discussie over de studie niet oprakelen. Het is niet omdat er gedurende 10 jaar geen aandacht meer aan is besteed en men het gewoon is geworden dat het bedrijf en de vervuiling er zijn, dat er geen probleem zou zijn en dat een aantal zaken niet onmiddellijk moeten worden opgelost. Door gewenning zal men misschien dingen doen die men niet zou mogen doen, bijvoorbeeld huizen laten bouwen in de onmiddellijke omgeving van de meest vervuilde zones, kinderopvang en jeugdbewegingen daar situeren en dergelijke. Dergelijke dingen gebeuren in Kruibeke, waarschijnlijk ook in Hemiksem en zeker ook in Hoboken. Daarom is het goed dat de discussie weer is begonnen en het probleem in al zijn scherpte weer naar boven is gekomen. Er moet op zijn minst nog eens duidelijk worden gemaakt wat er op korte, middellange en lange termijn moet gebeuren

Mijn vragen gaan enkel over Kruibeke, maar ze kunnen worden doorgetrokken naar Hemiksem en minder naar Hoboken want daar zijn al afspraken gemaakt omtrent de sanering. Kan het onderzoek zomaar geëxtrapoleerd worden naar de omgeving van Umicore in Hoboken zelf? Wat betekent dat voor Hoboken, Kruibeke en Hemiksem? Zijn er nog recente gegevens omtrent bodemvervuiling bekend? Het zou interessant zijn te weten, als er gesaneerd zou zijn, of dit effect heeft en of er opnieuw vervuiling ontstaat door het opwaaien van stof.

In Kruibeke wordt er op dit moment vrij veel met grond gezeuld voor de bouw van de ringdijk. Het gaat over honderdduizenden tonnen en kubieke meters zand. Het zou nog eens duidelijk moeten worden gemaakt op welke manier rekening is gehouden met de bodemvervuiling en of het probleem niet groter is geworden door die werkzaamheden. Sommige mensen hebben daar immers ongerust op gereageerd.

Welke maatregelen zijn er op korte termijn nodig? We kunnen die extrapoleren naar andere plaatsen. Er zijn heel wat plaatsen waar zich kinderen bevinden, namelijk een kinderopvang, een jeugdbeweging en een basisschool. Men heeft me verteld dat het stof dat zich verspreidt, en dus ook het stof met cadmium, voor kinderen het gevaarlijkste is omdat de longinhoud van de kinderen in verhouding met hun lichaam veel groter is en ze meer van die stoffen opnemen. Is het niet goed dat voor de initiatieven voor kinderen, nog eens duidelijk wordt gemaakt dat er maatregelen moeten worden genomen? Die kunnen dan ook worden toegepast op andere plaatsen.

De vraag op langere termijn is wat er moet en zal gebeuren met de gronden. Ik weet dat er in gemeenten als Hemiksem en Kruibeke geen grond kan worden afgegraven of ter plaatse worden gesaneerd. Daar hebben we andere oplossingen nodig. Is de immobilisatietechniek een mogelijkheid? Of is het beter dat we in de onmiddellijke omgeving de tuinen saneren? Dat zou een voorlopige oplossing zijn, in afwachting van een grootscheepse investering over tien à twintig jaar wanneer alles tegelijk kan worden gesaneerd met nieuwe technieken. Ik pleit niet voor een massale injectie van honderden miljoenen euro. Dat is niet mogelijk, er is ook geen technische oplos-

sing. Ik pleit voor een gefaseerde aanpak: kortetermijnmaatregelen, middellangetermijnmaatregelen en blijven zoeken naar een integrale oplossing, naar een techniek die op grote oppervlakten van enkele hectaren toepasbaar is.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb een tijd geleden samen met de heer De Meyer een actuele vraag gesteld over de cadmiumproblemen in de gemeenten waar Umicore actief is, en vooral over het cadmiumgehalte dat was vastgesteld bij runderen. Toen werd uiteindelijk een exportverbod uitgevaardigd.

Twee weken geleden kwam een studie vrij die het oorzakelijk verband vaststelde tussen longkanker en de aanwezigheid van cadmium. Toen rees bij mij de vraag in hoeverre dit kan worden doorgetrokken naar de gemeenten waar destijds een exportverbod werd uitgevaardigd voor de runderen.

Worden er nog campagnes gevoerd in de regio rond Hemiksem en Hoboken? Worden die gebieden nog gescreend op de aanwezigheid van cadmium? Hoe staat het met de communicatie met de bewoners over het gebruik van eigen groenten en dergelijke?

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik bekijk de zaak vanuit een andere invalshoek. Ik heb de vragen om uitleg op voorhand gelezen. Vooral de vraag van de heer Stassen heeft mij diep ontroerd. De heer Stassen is zoals u weet een van de grote promotoren van de aanleg van een overstromingsgebied ten behoeve van de natuurontwikkeling en daarbij aansluitend de aanleg van de ringdijk. De heer Stassen wordt nu geconfronteerd met wat hij blijkbaar al enkele jaren wist maar tijdens de discussie over de overstromingsgebieden kortstondig was vergeten, namelijk met een vervuilde site.

De vervuiling is er. Wordt er bij de aanleg van de ringdijk ter plaatse stalen genomen? Als daar zware vervuiling wordt vastgesteld, bent u dan bereid de werken te voorlopigen titel vooralsnog stil te leggen? Wilt u dan onderzoeken of het nog noodzakelijk en nuttig is om op deze manier verder te werken?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, zoals enkele vraagstellers hebben aangehaald, heeft de meest recente studie over de relatie tussen longkanker en de aanwezigheid van cadmium heel wat stof doen opwaaien. Niet alleen werden direct alle betrokkenen rond de tafel gebracht, ook werd een vergadering belegd op 13 februari. Ik zal daar bijkomende maatregelen bekendmaken of bespreken samen met het bedrijf Umicore, de gemeenten en de administratie. We zijn volop bezig aan de uitwerking van die voorstellen. Die maatregelen slaan niet alleen op Lommel, Overpelt en Balen, maar ook op Hoboken, Kruibeke en Hemiksem. We willen proberen het cadmium overal aan te pakken. Het is nu te vroeg om uitvoerig in te gaan op uw vragen over de maatregelen op korte of langere termijn. Ik wil eerst zekerheid over de inbreng van het bedrijf en van de administratie. Na 13 februari wil ik daarover uitgebreid van gedachten wisselen met u. Ik zal elke suggestie of aanvulling met veel interesse aanhoren.

Kan de studie worden geëxtrapoleerd naar Hoboken en omgeving? Ik heb daar in een actuele vraag al op geantwoord. Natuurlijk moet die extrapolatie met de nodige omzichtigheid gebeuren. Gelukkig is de studie opgestart in de jaren tachtig. Er zijn elders intussen heel wat maatregelen genomen. De studie situeert zich in een welbepaald gebied, voor een bepaalde leeftijdsgroep, in een bepaalde tijdsperiode, met een specifieke blootstelling en met een specifiek risicoprofiel. Extrapolatie is dus niet eenvoudig. Dat wil niet zeggen dat dit alleen in deze drie gemeenten een probleem is.

Sinds 1995 werden er in en rondom Umicore in Hoboken verschillende bodemonderzoeken uitgevoerd. Verder werd ook in het kader van de aanpak van de overige omgeving reeds bijkomend onderzoek gedaan. In de onmiddellijke omgeving van de Umicore-site Hoboken werden in de bodem sterk verhoogde waarden voor enkele zware metalen waargenomen. De waargenomen concentraties aan zware metalen in de bodem overschrijden in bepaalde gevallen de geldende bodemsaneringsnorm. Dit is meestal het geval in de onmiddellijke nabijheid van de site. De bodemsaneringsnorm wordt er sporadisch overschreden voor koper, chroom, arseen, lood, nikkel en zink. Voor cadmium wordt de bodemsaneringsnorm op meerdere locaties overschreden, wat aantoont dat

het in Hoboken, Hemiksem en Kruibeke moet worden aangepakt.

In de Moretusburgwijk werd recentelijk een beschrijvend bodemonderzoek afgerond lopend tot aan de Kapelstraat. Ondertussen werd hiervoor ook een bodemsaneringsproject ingediend dat zich in het stadium van de adviesrondvraag bevindt. Voor het gedeelte na de Kapelstraat, namelijk Hertogvelden, is het beschrijvend bodemonderzoek praktisch afgerond.

Voor de ruimere omgeving, waaronder de verdere wijken in Hoboken en de gemeenten Kruibeke en Hemiksem, voorziet het convenant met Umicore in een prioriteitsstelling voor bodemsanering tegen 30 juni 2006. Dat heb ik ook gezegd tijdens het actualiteitsdebat. Samen met Umicore bekijken we nu hoe we het verder aanpakken. De studiebureaus moeten hun rapport inleveren op 30 juni. De studie over longkanker is aan deze bureaus bezorgd, met de vraag om er bij de prioriteitsstelling rekening mee te houden.

Mijnheer De Meyer, in 2004 en 2005 werden door de Vlaamse Milieumaatschappij metingen uitgevoerd op de dijk aan een pompstation ter hoogte van de Oud-Veerstraat in Kruibeke. Het betrof metingen van zware metalen in zwevend en in neervallend stof. Gelet op de vele problemen met de stroomvoorziening in 2005, alsmede met vandalisme werd het meetstation eind 2005 stilgelegd. De metingen zullen worden voortgezet op een andere meetplaats in de omgeving.

Mijnheer Stassen, in het kader van het gecontroleerd overstromingsgebied te Kruibeke werd in het verleden heel wat onderzoek uitgevoerd met betrekking tot de bodemkwaliteit. Bij de planning van de effectieve grondwerken zelf werd, rekening houdend met de gewijzigde milieuwetgeving, een nieuw onderzoek opgestart in het kader van het noodzakelijke grondverzet. Op basis van dat onderzoek, opgemaakt door een erkend bodemsaneringsdeskundige, bevestigde de OVAM dat het gebied opgedeeld werd in drie kadastrale werkzones – een werkzone voor Kruibeke, een voor Bazel en een voor Rupelmonde.

Voor wat de werkzone Kruibeke betreft, bevestigde de OVAM bovendien dat de uit te graven bodem, binnen de kadastrale werkzone, als bodem aangewend kan worden bij de constructie van de ringdijk. Begin 2004 werden, in overleg met de OVAM, de bestaande onderzoeken gebundeld en geactualiseerd in het technisch verslag ‘Grondverzet in het kader van de aanleg van de ringdijk in het gecontroleerd overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde’. Hierbij werden de toepassingsmogelijkheden bevestigd. De grondwerken te Kruibeke gebeuren volledig in overeenstemming met deze bevindingen.

Mijnheer Stassen, ook de vraag over de buitenschoolse kinderopvang, de jeugdlokalen en de basisscholen zal op 13 februari worden meegenomen. Mijnheer De Meyer, dat is ook het geval voor de vraag over bijkomende informatie voor de omgeving van Kruibeke, Hoboken en Hemiksem.

Het ligt voor de hand dat in de campagnes die de diensten van minister Vervotte organiseren ook Kruibeke, Hoboken en Hemiksem worden opgenomen. In het verleden werd al een folder verspreid in deze gemeenten. Naar aanleiding van het verschijnen van het artikel over het onderzoek en de commotie die daardoor is ontstaan, zullen we nieuwe bijkomende campagnes organiseren. De eerste informatiecampagne start vandaag in Lommel of Overpelt.

Ik hoop dat we op 13 februari een aantal stappen kunnen zetten, maar ik wil wel onderstrepen dat ik niet plots, met tientallen miljoenen bijkomende middelen, het probleem in een korte periode kan oplossen. Het probleem wordt heel grondig aangepakt en er zal een plan komen voor een gebied dat ruimer is dan de 3 gemeenten die in de gepubliceerde studie aan bod komen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de minister, ik heb begrepen dat 13 februari 2006 een belangrijke datum is, met consequenties voor dit dossier. Het is ongetwijfeld nuttig dat wij in kennis worden gesteld van de resultaten.

De consequenties van dit dossier liggen op het vlak van volksgezondheid. Het is altijd belangrijk dat er voldoende communicatie is met de bevolking. Mijnheer de minister, ik zou het bijzonder appreciëren als we via het commissiesecretariaat niet alleen op de hoogte worden gehouden over de beslissingen die op 13 februari worden genomen, maar ook over de informatie naar de bevolking van de betrokken gebieden.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de minister, het is goed dat de campagnes worden herhaald, want op 10 jaar tijd wordt een nieuwe generatie geboren en er kwamen ook nieuwe mensen wonen.

De kortetermijnoplossingen voor Moretusburg lijken me een goede zaak en moeten zo snel mogelijk worden uitgevoerd. Voor de middellange termijn wacht ik af wat het onderzoek zal opleveren, maar er zal een of andere vorm van bredere sanering moeten gebeuren.

Via wetenschappelijk onderzoek moeten we blijven zoeken naar technieken om op grotere schaal te kunnen saneren dan vandaag. Ik heb gepraat met mensen in de Moretusburgwijk. Zij vragen zich af of het wel mogelijk is om alle tuinen te saneren. Dit project is nog overzichtelijk, maar als we grotere oppervlakten willen saneren, hebben we andere technieken nodig. Mijnheer de minister, ik blijf mijn oproep herhalen om hier verder in te investeren.

Mijnheer de minister, ik vind het goed dat u over de ringdijk nogmaals hebt herhaald wat gezegd moet worden, want het verhaal deed de ronde dat deze werken het probleem vergroot zouden hebben.

Als dit project is afgewerkt, zal men van ver komen kijken naar het mooie natuurgebied, maar voor een groot deel zal ook het probleem van de Kruibeekse polder opgelost zijn. Het gebied dat twee keer per dag onder water zal staan, zal ervoor zorgen dat het stof uit de polder niet meer kan opwaaien. Dat is een manier om het probleem op de tweede meest vervuilde plaats, na Hoboken, binnen enkele jaren op te lossen. Als de werken zijn afgerond, kunnen we in de onmiddellijke omgeving een aantal tuinen en speelterreinen saneren. Het natuurproject draagt dus ook bij tot een oplossing voor dat gebied.

De heer Patrick Lachaert: Mijnheer Stassen, het meeste fijn stof komt uit Oekraïne, niet uit de polder van Kruibeke.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de voorzitter, als u over de risicomaatschappij begint, wil ik de discussie best voeren. Iedereen moet zijn verantwoordelijkheid nemen op zijn terrein.

De heer Patrick Lachaert: We moeten naar de wetenschappelijke analyse kijken van de samenstelling van het fijn stof dat vandaag in de lucht aanwezig is en nagaan waar het meeste fijn stof vandaan komt.

De heer Jos Stassen: De discussie over fijn stof is een andere discussie. Het gaat hier om een probleem van cadmiumvervuiling, dat zich onder andere via fijn stof verspreidt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over geluidshinder door en geluidsnormen voor niet-vergunningsplichtige bedrijven in woongebieden

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de Vlarem II-wetgeving legt geluidsnormen op aan vergunningsplichtige bedrijven. Voor niet-vergunningsplichtige inrichtingen moet echter, als ik goed geïnformeerd ben, worden teruggegrepen naar het KB van 24 februari 1977 of naar het gemeentelijk reglement, dat dikwijls heel magertjes is. In de praktijk moeten dus dikwijls geen geluidsnormen worden nageleefd. Dit leidt dikwijls tot gedoogde toestanden inzake geluidsoverlast, veroorzaakt door niet-vergunningsplichtige bedrijven, wat dan weer aanleiding geeft tot misnoegdheid bij de burger omdat dikwijls noch de gemeente noch de politie optreedt bij klachten over geluidsoverlast.

In dit kader wil ik jullie herinneren aan de sluiting van het jeugdcentrum in Lauwe, die misschien had kunnen worden vermeden indien het centrum had moeten voldoen aan een degelijke reglementering, die voor iedereen duidelijk is. Ik geef een ander voorbeeld. Een drankenhandel in een woongebied sorteert al het leeggoed van zijn klein- en groothandel in de openlucht tegen de perceelgrens aan. Hierdoor wordt ongeveer dagelijks 65 decibel bereikt, van maandag tot zondag, week na week, het hele jaar door. In het politiereglement van die gemeente werd echter geen geluidsnorm voorzien waardoor heel wat verwarring is ontstaan en waardoor de verongelijkte eigenlijk in de kou blijft staan omdat hij echt niet meer weet waar hij heen moet. Naar verluidt zou enkel de burgemeester van die gemeente bij machte zijn om daar werkelijk in te grijpen.

Mijnheer de minister, ik had van u dan ook graag een antwoord gekregen op de volgende vragen. Klopt deze redenering? Hoe kan deze probleemstelling worden verholpen? Zou het de vereenvoudiging niet ten goede komen indien er een eenduidige richtlijn komt en ook niet-vergunningsplichtige bedrijven worden opgenomen in de verzamelde Vlarem-wetgeving, zodat alle dergelijke problemen onder één noemer vallen? Ik spreek me niet uit over hoe streng die richtlijn moet zijn, dat laat ik in het midden. Het zou toch goed zijn indien iedereen weet waaraan hij zich moet houden. Ik merk trouwens dat er vandaag ook een verzoekschrift op de agenda staat dat te maken heeft met geluidsoverlast.

De voorzitter: Het is wel de zesde keer dat we dat verzoekschriften over de vogelschrikkanonnen behandelen. Zo blijven we natuurlijk bezig.

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mevrouw Demeulenaere zegt dat enkel de burgemeester hier kan optreden. Ook voor een burgemeester is dat echter heel moeilijk. Ik kan daarover meespreken. Als men geluidsmetingen wil laten doen, dan moet men eerst beschikken over achtergrondwaarden en dan pas de effectieve waarden meten bij activiteit. Er moeten al heel veel PV's opgemaakt zijn om maatregelen te kunnen nemen zoals een sluiting. Die maatregelen moeten ook heel goed gemotiveerd zijn, anders berokkent men schade aan de betrokken handel of activiteit. Dit is een heel delicaat probleem, waarbij ook het goed nabuurschap een rol moet spelen en waarbij men begrip moet opbrengen voor elkaars situatie.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, ik kan zeer kort zijn. Mevrouw Demeulenaere, uw redenering klopt wel degelijk. Het is inderdaad zo dat niet voor alle handelingen en activiteiten dwingende geluidsnormen zijn vastgelegd. Ik zal u mijn gedetailleerd antwoord laten overmaken, waarin gepreciseerd wordt welke artikelen uit de Vlarem-wetgeving en welke KB's hier van belang zijn en wat precies wordt verstaan onder het begrip 'inrichting'. Ik wil hierbij opmerken dat de wet van 18 juli 1973 betreffende de bestrijding van geluidshinder niet het lawaai van mensen of dieren viseert. Het klopt alleszins dat hieromtrent in de Vlaamse reglementering geen dwingende geluidsnormen zijn vastgelegd.

Mevrouw Demeulenaere, u vroeg hoe deze probleemstelling kan worden verholpen. Ik ben van mening, en u hopelijk ook, dat ik niet alle mogelijke situaties en problemen moet reglementeren, want dat zou me brengen tot overreglementering. De heer Matthijs haalt terecht aan dat ook goed nabuurschap hier zijn rol moet spelen: veel zaken zijn op te lossen door eens met elkaar te praten en elkaar met wederzijds respect te behandelen. Ik ben geen voorstander van een overreglementering, ik zou daarvoor trouwens door collega's, bijvoorbeeld van het federale niveau, op de vingers worden getikt. Ik wil wat dit betreft dus toch met enige omzichtigheid handelen en niet overgaan tot overreglementering.

Wat ten slotte uw suggestie van de vereenvoudiging betreft, mevrouw Demeulenaere: dat is reeds het geval. U zult in het gedetailleerde schriftelijke antwoord kunnen lezen waar in het Vlarem u dat allemaal kunt terugvinden, maar ik ben ervan overtuigd dat hiervoor reeds stappen zijn gezet. Uw suggestie is dus reeds een feit.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de ruiming van bevaarbare en onbevaarbare waterlopen en de bijhorende slibanalyses

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het baggeren van waterwegen en de daaraan gekoppelde problematiek van het stockeren van de gebaggerde specie en de bijhorende slibanalyses zijn blijvende aandachtspunten. Baggeren is niet alleen noodzakelijk voor een vlotte binnenvaart maar ook voor het voorkomen van overstromingen en voor de sanering van waterbodems. Baggeren kan enkel als er middelen zijn en vooral als er afzetmogelijkheden zijn voor het slib. Als het slib niet schadelijk is, heeft de waterbeheerder de mogelijkheid om het slib op de oevers af te zetten. De schadelijkheid wordt verder gedefinieerd door het Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer en het decreet op de bodemsanering en bijbehorende uitvoeringsbesluiten. Om de schadelijkheid te onderzoeken moeten monsters van het slib worden

geanalyseerd. Indien het slib niet voldoet aan de te onderzoeken parameters, moet het slib in natte toestand worden afgevoerd voor verdere behandeling.

Het Vlarea volgen is in de praktijk soms zeer moeilijk en geeft aanleiding tot zeer hoge kosten voor voorafgaand onderzoek. In veel gevallen moet het slib selectief worden afgevoerd voor verdere verwerking. Het afvoeren van vervuild slib geeft aanleiding tot problemen: het vervoer moet gebeuren in vloeistofdichte containers en het transport van slib zorgt voor het vervoer van veel water. Het gevolg was dat de voorbije jaren sommige waterlopen niet of duidelijk minder frequent werden geruimd.

Mijnheer de minister, op mijn vraag om uitleg hierover van 3 februari 2005 antwoordde u dat 'de goedkeuring van de code van goede praktijken verwacht wordt in de loop van 2005'. Wat is de stand van zaken? Wat is ondertussen reeds gebeurd? Welke zijn de krachtlijnen van de code van goede praktijken en wat betekent dit voor de waterbeheerders? Op welke wijze wordt de code van goede praktijken geëvalueerd?

Welke onderwaterbodems moeten om ecologische redenen gebaggerd en gesaneerd worden? Is er een inventaris van de vervuilde onderwaterbodems? Welke saneringen werden de voorbije 5 jaar uitgevoerd en wat is de kostprijs? Welke planning is er voor verdere sanering? Wie draagt de kosten van de sanering?

Welke middelen voorziet de Vlaamse Regering voor onderhoudsbaggerwerken? Over welke middelen beschikt de regering voor de sanering van vervuilde onderwaterbodems?

Mijnheer de voorzitter, mocht het antwoord op bepaalde vragen te uitgebreid zijn, dan heb ik er uiteraard geen enkel bezwaar tegen indien dit mij schriftelijk zou worden overgemaakt.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Ik wil daar toch het volgende aan toevoegen. Ik ken toevallig ook het probleem van slib, maar dan van slib dat afkomstig is van groentebedrijven. Ik zou hier dus een vraag aan willen toevoegen, namelijk de volgende. Mijnheer de minister, zou er geen studie kunnen worden gemaakt over hoe we het slib eventueel kunnen verwerken en omzetten in groene stroom? Ik heb namelijk een artikel gelezen waarin stond dat dit zou kunnen: als er een bepaald ander product wordt toegevoegd aan het slib, dan zou daarmee groene stroom kunnen worden geproduceerd. Zou het niet interessant zijn om daar eens een studie over te laten maken?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Ik zal eens nakijken welke studies al gemaakt zijn over die omzetting naar groene stroom en of dat bijkomend moet worden onderzocht. Bedankt voor de suggestie in ieder geval.

Aan het ontwerp van de code van goede praktijk is in 2005 hard gewerkt, in overleg tussen de afdeling Water, de OVAM en de andere waterloopbeheerders. Ze zijn gekomen tot een consensus. Het ontwerp werd mij ter goedkeuring overgemaakt. Op dit ogenblik wordt het onderworpen aan een technische controle. De code zal zeer binnenkort kunnen worden goedgekeurd door mij, en aan de waterloopbeheerders en natuurlijk ook aan deze commissie kunnen worden overgemaakt.

De ontwerpcode werd opgesteld aan de hand van een aantal krachtlijnen. Het Vlarea koppelt het uitspreiden van specie op de oever aan de naleving van de bepalingen van een algemene code van goede praktijk. Verder stelt het Vlarea dat de code van goede praktijk tegemoet moet komen aan een aantal doelstellingen: de representatieve monsterneming en analyse van de specie; een werkwijze voor het ontwateren op de oever en gecontroleerd afvoeren van specie die niet aan de normen voldoet, zodat schade aan het milieu en verontreiniging van de onderliggende bodem wordt voorkomen; een procedure voor noodruimingen, namelijk ruimingen waarbij zonder voorafgaande bemonstering de specie op de oever wordt gedeponeerd, ter voorkoming van wateroverlast. Verder bestaat bij de waterloopbeheerders de vraag naar een praktische leidraad voor het omgaan met specie. Vanuit die twee invalshoeken werd de ontwerpcode opgesteld.

Na goedkeuring van de code zullen de nieuwe bepalingen worden toegepast en geëvalueerd, met het oog op de haalbaarheid, de verwachte kostprijsreductie, enzovoort. De effecten zullen worden gerapporteerd aan de werkgroep Bagger- en Ruimingsspecie, waarin alle waterloopbeheerders en de OVAM vertegenwoordigd zijn. Waar nodig zullen de bepalingen van de code worden bijgestuurd en aangevuld. We zullen die code dus binnenkort kunnen goedkeuren en bekendmaken.

Mijnheer de Meyer, wat uw tweede vraag betreft: ik zal u een volledig overzicht laten bezorgen van

de diverse projecten op de begrotingen 2001, 2002, 2003 en 2004, met de bedragen en de plaatsen waar ze werden uitgevoerd. Vandaag nog heb ik terzake informatie opgevraagd, en ik kan u melden dat er voor 2005 geen grote projecten waren vastgelegd, maar wel aanbesteed. Die zullen in 2006 worden uitgevoerd. Belangrijk is daarbij het project Zuid-Lede, in het Gentse. Dat zal in 2006 worden aangepakt.

Voor de onbevaarbare waterlopen van categorie 1 worden verschillende kredieten van het begrotingsprogramma aangesproken. Dan heb ik het over programma 61.5 Waterbeheer, basisallocatie 12.11 en 73.02. We hebben eveneens het FFEU aangesproken. Wat de onderhoudsbaggerwerken betreft, doen de verzelfstandigde agentschappen NV Waterwegen en Zeekanaal en NV De Scheepvaart de nodige inspanningen, maar er is ook de administratieve begroting van de administratie Waterwegen en Zeewezen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u weet dat de sector met hooggespannen verwachtingen op de code wacht. Ik begrijp uit uw antwoord dat wij en de mensen die beroepshalve in die sector actief zijn, die code binnenkort zullen ontvangen.

Wat het tweede punt betreft: we zullen dit met veel belangstelling nalezen.

Wat het derde punt betreft, pleit ik ervoor dat ook in de toekomst voldoende geld zou worden gereserveerd voor de ruiming van zowel de onbevaarbare als de bevaarbare waterlopen. Uw voorgangers hebben deze posten in het verleden immers eigenlijk veel te veel verwaarloosd.

Minister Kris Peeters: Ik weet dat de verwachtingen zeer hooggespannen zijn. Ik hoop dat ik daaraan zal kunnen voldoen. Ik doe daar elke dag mijn best voor.

De heer Jos De Meyer: Anders zullen we u eraan herinneren, mijnheer de minister.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de nutriëntenhalte voor pluimvee

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, bij de toekenning van de nutriëntenhaltes in de pluimveesector rijzen een aantal problemen. Er wordt namelijk een onderscheid gemaakt tussen de verschillende diercategorieën, hoewel dit geen invloed heeft op de mestproductie. De reden is dat de ambtenaren van de Mestbank een en ander vanuit hun eigen visie interpreteren, maar vergeten dat het nemen van een dergelijke beslissing niet steeds de bedoeling was toen het MAP werd opgesteld.

Wanneer een pluimveehouder bijvoorbeeld overschakelt van slachtkuikenmoederouderdieren naar legkippenmoederouderdieren wordt de vergunning geweigerd of wordt een superheffing aangerekend, volgens de letter van het decreet. Het knelpunt hierbij is dat de nutriëntenhalte alleen mag worden aangewend voor de in de randvoorwaarden bepaalde diersoort. Dit begrip ‘diersoort’ wordt bovendien erg eng geïnterpreteerd. Uiteraard gaat deze regeling ten koste van de flexibiliteit en de economische rendabiliteit van de betrokken bedrijven, zonder dat dit een invloed heeft op de mestproductie.

– *De heer Erik Matthijs treedt als waarnemend voorzitter op.*

Bovendien vervalt, bij het overschakelen van de ene soort kip naar de andere, de bestaande nutriëntenhalte, indien die twee jaar na elkaar niet wordt aangewend voor de in de randvoorwaarden vermelde kippensoort. Een oplossing zou erin kunnen bestaan de toegekende nutriëntenhalte van toepassing te maken op een ruimere diercategorie – of het nu gaat om gewone leghennen, slachtkuiken- of legkippenmoederdieren – in functie van de flexibiliteit van de stal, dus zonder dat de binneninrichting van de stal moet worden aangepast, uitgedrukt in hoeveelheid pluimvee per diercategorie.

Mijnheer de minister, is de VLM zich van dit probleem bewust en waarom worden de diercategorieën zo eng geïnterpreteerd dat de flexibiliteit in het gedrang komt? Overweegt u dit probleem op korte termijn op te lossen, bijvoorbeeld door het opnemen

van deze problematiek in het nieuwe MAP? Zo ja, kan dit dan met terugwerkende kracht voor het productiejaar 2003?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, dit probleem is gekend. De VLM is er zich uiteraard van bewust. Mijnheer Callens, u stelt dat er een enge interpretatie wordt toegepast. Ik heb de artikelen in kwestie van het meststoffendecreet nog eens op een rijtje gezet. Het is natuurlijk maar de vraag of er sprake is van een enge interpretatie, want uit de artikelen blijkt dat de wetgeving correct wordt toegepast.

Ter informatie kan ik meegeven dat er voor wat de superheffing nutriëntenhalte betreft, er in totaal 3989 heffingsplichtigen zijn. Ze beschikken over de mogelijkheid om bezwaar in te dienen en op dit moment hebben we met betrekking tot de randvoorwaarden pluimvee 21 bezwaarschriften ontvangen. Het aangevochten bedrag is ongeveer 117.000 euro, op een totaal van ruim 5,2 miljoen euro.

Op uw tweede vraag kan ik een nog korter antwoord geven. Het zal natuurlijk van deze commissie afhangen of de problematiek, die u terecht aanhaalt, in het nieuwe MAP 3 met terugwerkende kracht kan worden opgelost. De wetgevende macht zal daarover kunnen discussiëren en beslissen. Natuurlijk moet daarbij rekening worden gehouden met de budgettaire consequenties. MAP 3 zal een decreet zijn. Ik zal als minister proberen om met heel veel wijsheid een inbreng te leveren, maar het parlement heeft het laatste woord.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de minister, ik stel voor om al het papier en decreten even te vergeten en om alle logica te bundelen en even over het volgende na te denken. Een kip als moederdier en een vleeskip produceren dezelfde mest, maar de Mestbank wil een onderscheid maken tussen de mest van de twee soorten kippen. Hoe kunnen we zoiets aan een landbouwer uitgelegd krijgen? Het verwondert me niet dat de landbouwers zich afvragen wat er in Brussel gebeurt.

Minister Kris Peeters: U kunt veel zeggen over de Mestbank, maar mag ik u erop wijzen dat u in eerste instantie naar uzelf verwijst als u het over 'Brussel' hebt. De wetgever heeft de regelgeving immers uitgewerkt.

De heer Karlos Callens: Dat klopt, maar wij interpreteren niet, het gaat om de te enge interpretatie.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het verplaatsen van milieuvergunning en nutriëntenhalte naar aanleiding van de onteigening van landbouwbedrijven

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, behalve het feit dat het woord 'nutriëntenhalte' ook in mijn vraag voorkomt, heeft deze vraag niets met die van de heer Callens te maken.

Mijnheer de minister, ik wil het hebben over onteigeningen voor openbaar nut. Regelmatig worden, om diverse redenen, landbouwbedrijven onteigend. Die onteigening gaan gepaard met grote familiale, emotionele, maar ook financiële drama's. We proberen die zo goed mogelijk op te vangen, maar vaak komen daar heel wat praktische problemen en bezwaren bij kijken.

In mijn gemeente worden we geconfronteerd met onteigeningen voor de aanleg van de Kluizendokken. Heel wat contracten werden al afgesloten en de zaak gaat erg goed vooruit. Voor de landbouwbedrijven zijn er echter grote praktische problemen. Een aantal landbouwers hebben ervoor gekozen om het bedrijf definitief stop te zetten, maar een aantal andere landbouwers wensen te herlokaliseren.

Het is echter moeilijk om een plaats te vinden om te herlokaliseren en bovendien is daar ruim één jaar tijd voor nodig. Er moet met heel wat rekening worden gehouden, zoals met het inkuilen en dergelijke, maar omwille van de Kluizendokken is de marge erg krap. Dit jaar nog moeten een aantal landbouwbedrijven zeker verdwijnen en worden afgebroken.

Normaal kunnen landbouwers hun vergunningen en nutriëntenhalte maar overdragen op voorwaarde dat

het oorspronkelijke landbouwbedrijf nog niet werd afgebroken. Omdat het in dit concrete geval allemaal zo snel moet gaan, is dat in de praktijk onmogelijk. De regeling werd ingevoerd om misbruiken tegen te gaan. Het is begrijpelijk dat iets niet kan worden verhandeld als er geen sprake meer is van een landbouwbedrijf, maar voor een onteigening voor openbaar nut zou een uitzondering moeten worden gemaakt, zo niet hebben de landbouwbedrijven grote problemen.

Is het inderdaad zo dat de milieuvergunning en de nutriëntenhalte enkel kunnen worden verplaatst naar het nieuwe bedrijf voor het oude bedrijf wordt afgebroken?

Welke termijnen dienen gerespecteerd te worden bij de onteigening van een bedrijf?

Is het mogelijk om een uitzondering te maken indien de bestaande gebouwen op zeer korte termijn moeten worden afgebroken omwille van het openbaar nut, bijvoorbeeld voor de aanleg van dokken of in een overstromingsgebied?

De vraag werd al gesteld aan de Mestbank, maar die blijkt weinig flexibel te zijn.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de minister, voor het herlokaliseren van landbouwbedrijven vormt dit een echt probleem. Ik verneem dat er minstens 2 jaar nodig is om zo'n bedrijf te herlokaliseren en eer de landbouwer opnieuw een volwaardig inkomen heeft. Het Comité van Aankoop onteigent pas op het laatste moment en dat veroorzaakt grote problemen zowel voor het vinden van een nieuw bedrijf als op het vlak van de vergunningen.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, het probleem wordt terecht ter sprake gebracht. Ik heb het gesynthetiseerd en zal alles even met u overlopen.

Sinds de wijziging van het meststoffendecreet bij decreet van 3 maart 2000, kan een veeteeltinrichting verplaatst worden naar een andere locatie indien die gelegen is in een ruilverkaveling, in een landinrichtingsproject, in een natuurinrichtingsproject of in een gebied voor onteigening van openbaar nut. Het gaat dus om een herlokalisatie. Deze mogelijkheid werd bevestigd in de wijziging van het meststoffendecreet bij decreet van 28 maart 2003.

Wanneer het ministerieel besluit tot onteigening voor openbaar nut wordt betekend, dan worden de eigenaars hiervan persoonlijk op de hoogte gebracht. De termijn tussen de betekening van het besluit en de daadwerkelijke afbraak kan kort zijn.

Het is inderdaad niet evident voor de onteigende landbouwers om op korte termijn een nieuw bedrijf op te richten of een bestaand landbouwbedrijf over te nemen en de nodige milieu- en bouwvergunningen te verkrijgen. Ik meen dat de overheid, die in het kader van het algemeen belang een onteigening heeft doorgevoerd, alle verantwoordelijkheid draagt om de betrokkene te helpen bij het verplaatsen van zijn milieuvergunning en nutriëntenhalte. Voor mij is dit een heel belangrijk element in het dossier.

Het probleem dat kan ontstaan, is dat de stallen van de stop te zetten inrichting afgebroken werden vooraleer de herlokalisatie van het landbouwbedrijf gerealiseerd is. Wanneer de stallen afgebroken zijn, dan is in principe het voorwerp van de herlokalisatie weg en verdwijnen dus ook de vergunning en de vergunde mestproductie.

Dit moet genuanceerd worden aangezien dit duidelijk een geval van overmacht is. Het is immers de overheid zelf die de stallen laat afbreken en niet de vergunninghouder. De situatie verschilt van die waarbij een vergunninghouder op eigen initiatief beslist om zijn activiteiten te stoppen.

Mevrouw Schauvliege, u hebt terecht op deze problemen gewezen. Ik heb zowel aan mijn administraties die onteigeningen plannen, als aan de adviesverlenende instanties de opdracht gegeven om dit dossier op korte termijn te bekijken en voor oplossingen te zorgen. 'Good governance' houdt immers in dat de overheid verantwoordelijkheid opneemt in een dergelijke kwestie en het zou onaanvaardbaar zijn om geen oplossing te bieden aan dit probleem.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord en voor het feit dat u op zoek gaat naar een oplossing. Ik vraag u om op korte termijn duidelijkheid te verschaffen, want het is voor de landbouwbedrijven belangrijk om te weten hoe de toekomst eruitziet en om zekerheid te hebben bij het maken van een keuze. Het is immers de zoveelste stap waarbij ze op een muur botsen omdat er praktische

problemen zijn. Ik hoop dat de zaak op korte termijn wordt opgelost.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Crevits tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het gemeentelijk bomenbeleid in Vlaanderen

De voorzitter: Mevrouw Crevits heeft het woord.

Mevrouw Hilde Crevits: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik verwijs graag naar de enquête die in mei 2005 werd uitgevoerd door de Vereniging voor Openbaar Groen over het bomenbeleid in Vlaanderen. Uit de resultaten ervan blijkt dat er een grote discrepantie bestaat tussen het aantal bomen die op het grondgebied van een gemeente staan en het aantal bomenbeheer- en bomenbeleidsplannen die de gemeenten opmaken.

Van de 198 gemeenten die de enquête hebben ingevuld, zijn er maar 17 gemeenten die beschikken over een bomenbeheerplan en 12 die beschikken over een bomenbeleidsplan. Ook blijkt dat beheer van de bomen op het territorium van de gemeente niet echt vanuit een doordachte beleids- en beheervisie wordt uitgevoerd. Dat blijkt ook uit wat gemeenten in theorie belangrijk vinden en hoe het bomenbeheer in de praktijk gebeurt. Particulieren reageren op dezelfde manier. Zo vindt men een hoge boomleeftijd heel belangrijk, maar wordt er slechts een heel beperkt beleid gevoerd inzake het beheren van de bomen.

De achterstand zou hoofdzakelijk te maken hebben met het contrast tussen de beleidstermijn van 5 jaar en de leeftijd van een boom. Ik stel me daar wel wat vragen bij, want het is nodig om inzake bomen en boomonderhoud langetermijnvisies uit te werken. Er wordt voorgesteld dat de overheid een consistente ondersteuning biedt bij de uitwerking van bomeninventarissen en bij bomenbeheer- en beleidsplannen.

Ik verwijs graag naar de inspanningen die werden geleverd voor de bermbeheersplannen. Heel veel gemeenten beschikken ondertussen over zo'n plan. Het blijkt dat de opstart ervan wel wat papierwerk vergt, maar dat de resultaten goed zijn en leiden tot een besparing omdat de beheersplannen ook gebruikt kunnen worden bij de opmaak van bestekken voor het onderhoud van de bermen.

Tot slot werd ook de noodzaak vermeld van een mentaliteitswijziging bij de burger, een proces dat wellicht kan worden ondersteund via informatie.

Mijnheer de minister, ik veronderstel dat u op de hoogte bent van de resultaten van de enquête? Zo ja, wat zult u met de resultaten doen?

Overweegt u het om vanuit de overheid bepaalde maatregelen te nemen om te komen tot een betere ondersteuning van de gemeenten?

Ik verwijs in het bijzonder naar de samenwerkingsovereenkomsten inzake het bomenbeleid. Het bomenbeheer werd er niet in opgenomen, al werden er wel stimuli uitgewerkt voor de aanplant van bomen en dus voor het verhogen van het aantal bomen. Heel wat gemeenten hebben ondersteuningsmaatregelen genomen voor de aanplant van kleine landschapselementen en dergelijke, maar voorzien niet in het onderhoud.

Bent u bereid om maatregelen te nemen om te komen tot een mentaliteitswijziging bij de burger zodat hij gestimuleerd wordt om mee te helpen met het beheren van het bomenbestand?

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Ik ben schepen van bomen in mijn gemeente. Als men door de vraagstelling de indruk zou krijgen dat gemeenten te weinig zorg besteden aan hun bomen, is die indruk volgens mij verkeerd. We hebben een beplantingsdienst die al jaren een bomenbeheersplan heeft, al is dat blijkbaar niet officieel want mijn gemeente staat niet op de geciteerde lijst van gemeenten. Het beleid reikt uiteraard veel verder dan een mandaat van een schepen. Ik wil er een lans voor breken om niet opnieuw bijkomende formaliteiten op te leggen, maar het over te laten aan de vrijheid van de gemeenten. Mijnheer de minister, als u een officiële ondersteuning geeft, dan zal uw beleid succes kennen, maar laat de gemeenten maar hun beleid voeren. Iedereen weet ondertussen hoe belangrijk bomen zijn.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de eerste vraag is eigenlijk al beantwoord door

de vraagstelster. De resultaten zijn een eerste maal voorgesteld op de studiedag die de afdeling Bos en Groen op 27 juni 2005 in Gent heeft georganiseerd onder de titel 'Groenbeheer, een verhaal met toekomst?'. De enquête had tot doel te onderzoeken in welke mate er in het concrete gemeentelijke beleid aandacht gaat naar het beheer van bomen.

De tweede vraag is belangrijker. De enquête heeft twee knelpunten in de verf gezet: ten eerste is er voor een samenhangend bomenbeheer in een gemeente nood aan een visie op langere termijn; ten tweede is er in principe nood aan de uitwerking van bomeninventarissen en bomenbeheers- en beleidsplannen.

Wat de langetermijnvisie betreft, wil ik verwijzen naar de documenten inzake 'Harmonisch Park- en Groenbeheer', een concept dat in 2001 werd ontwikkeld en voorgesteld door de afdeling Bos en Groen en dat nog altijd bruikbaar is.

De ontwikkeling van het inventarisatiesysteem is opgestart door Bos en Groen. Door die administratie wordt gewerkt aan het ontwikkelen van een vademecum omtrent praktisch bomenbeheer, waarbij ten behoeve van de terreinbeheerder een concrete, technische handleiding wordt aangeboden.

Verder is er op gemeentelijk vlak wellicht nood aan een visie op de langere termijn. Ik laat daarom nagaan of het aangewezen en kosteneffectief kan zijn een vademecum te laten ontwikkelen, waarin aan gemeenten een methode wordt aangeboden voor de opmaak van bomenbeheerplannen. Van een dergelijk vademecum moet wel een sterk kwaliteit- en efficiëntieverhogende werking uitgaan, wil het enige meerwaarde opleveren. Dergelijke handleiding moet in nauw overleg met de uiteindelijke doelgroep worden opgesteld, met name de steden en gemeenten.

Wat de technische ondersteuning betreft, zijn door Bos en Groen verdere stappen gezet. Op de website www.bosengroen.be wordt tevens de nodige ondersteuning gegeven, bijvoorbeeld over de bloedingsziekte bij de paardekastanje.

In de samenwerkingsovereenkomst milieu wordt wel degelijk nu reeds aandacht besteed aan bomenbeheer en bomenbeleid. Binnen de cluster natuurlijke entiteiten kan de opmaak van een bomenbeheerplan financieel worden ondersteund. Het gaat om groep 7 uit de niet-limitatieve lijst. De basissubsidie bedraagt 50 percent van de kosten verbonden aan de opmaak van een dergelijk plan. In 2005 werd de opmaak van een bomenbeheerplan ondersteund voor de steden Mechelen en Genk.

Uw derde vraag betreft de mentaliteitswijziging. In het verleden zijn er heel wat visiedocumenten en handleidingen gepubliceerd ten behoeve van de betrokken overheden. Ik vermeld bijvoorbeeld de publicatie 'Merkwaardige bomen in Vlaanderen'. Zo zijn er een aantal zeer goede publicaties die de mentaliteitswijziging verder kunnen helpen realiseren.

De voorzitter: Mevrouw Crevits heeft het woord.

Mevrouw Hilde Crevits: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw omstandig antwoord. U hebt terecht verwezen naar de inventarisatie die nu gebeurt. Bos en Groen is ook bezig met een inventarisatie van de inheemse bomen en struiken op de territoria van de gemeenten. In mijn eigen gemeente wordt een omstandig rapport ter beschikking gesteld met alle waardevolle bomen die aanwezig zijn, ook bij particulieren. Dat rapport is vertrouwelijk en daarom kan er niets anders mee gedaan worden dan gelezen worden. Het rapport bevat niettemin zeer interessant kaartmateriaal. Binnen vijf jaar kan het dan wel gebruikt worden om te zien wat de eventuele achteruitgang is. De inheemse struiken kunnen bijvoorbeeld worden geliquideerd, want men heeft er geen kapvergunning voor nodig.

Het is goed dat er wordt geïnventariseerd, maar er moet worden gewerkt aan beheer en er moeten signalen in die richting worden gegeven. Ik begrijp dat een inventarisatie bij particulieren vertrouwelijke informatie bevat, maar die informatie zou toch moeten kunnen worden gebruikt om tot een meerwaarde te komen inzake het behoud en goed beheer van bomen en struiken.

Minister Kris Peeters: Ik neem uw suggestie mee.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Loones tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de economische waardering van natuurgebieden

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer de minister, mijn vraag is u op het lijf geschreven, want ze bevindt zich op de confrontatie van uw bevoegdheden Openbare Werken en Leefmilieu. U zult toch altijd vereenzelvigd blijven met de harde sector, hoe goed uw werk inzake leefmilieu ook is.

Het derde nummer van 2005 van het tijdschrift 'West-Vlaanderen Werkt', een hard economisch blad uitgegeven door het West-Vlaams Economisch Studiebureau, bevat een verrassende bijdrage, namelijk 'Zin en onzin van economische waardering van natuurgebieden'.

We kennen die problematiek, die nog zal worden aangewakkerd met de uitwerking van het nieuwe Ruimtelijn Structuurplan Vlaanderen, namelijk de confrontatie tussen de verschillende waarden, namelijk enerzijds landbouw-, leefmilieu- en recreatiegebieden en anderzijds de bijkomende noden aan woongebieden en industriegronden. Het is soms zeer moeilijk die vergelijking te maken. Het is gemakkelijker als het in geld kan worden uitdrukt.

Er is nu een methodiek ontwikkeld om de waarde van een natuurgebied uit te drukken in centen om gemakkelijk die confrontatie aan te gaan. Als we die ecologische waarden afwegen tegen de economische, moeten de ecologische nogal gemakkelijk het onderspit delven in de ogen van het brede publiek. Twee opgeofferde arbeidsplaatsen lijken erger dan een stuk biodiversiteit dat verloren gaat. Spijtig genoeg is dit nog altijd zo, behalve in streken waar men zeer goed beseft welke waarde natuurgebieden hebben. In het bijzonder in toeristische streken is men zich zeer goed bewust van het economische nut van de natuurgebieden.

Het artikel is een zeer technische bijdrage waar ik niet in detail op zal ingaan. Ook in het artikel worden de methoden niet uitgebreid beschreven. Er wordt gezegd dat de methoden kunnen worden ingedeeld naar methoden die de kosten of de schade van een milieuverandering bepalen en methoden die de bereidheid van mensen om te betalen voor een milieuverandering bepalen. Het gaat in dit geval om een maatschappelijke kosten-batenanalyse, afgekort MKBA. Er staat in het artikel: 'Een handreiking ter aanvulling op de leidraad OEI, Witteveen+Bos, 1 december 2004'. Het licht komt weer eens uit het noorden, maar het wordt nu toch hier geïmplementeerd.

Mijnheer de minister, het zou prachtig zijn dat we in de periode van uw beleid, die de twee betrokken beleidsdomeinen in uw persoon verenigt, in Vlaanderen zouden komen tot een instrument waardoor deze waarden gemakkelijker zouden kunnen worden afgewogen, ook met het uitzicht op de onderhandelingen die zullen plaatsvinden bij de discussie over het RSV II.

Mijnheer de minister, wat is uw mening daarover? Beschikken we al over instrumenten binnen onze administratie daarover?

De voorzitter: Mevrouw Crevits heeft het woord.

Mevrouw Hilde Crevits: Mijnheer de minister, ik vond het artikel ook interessant. Het lijkt me wel een technisch moeilijke methode en ze is bijzonder duur. Ze kan mijns inziens onmogelijk worden gebruikt voor gelijk welk project. Als voornaamste nadeel van de methode wordt ook aangehaald dat de natuur enkel wordt bekeken vanuit de mensgerichte waarden en dat de intrinsieke waarde van de natuur niet aan bod komt.

Het kan misschien wel nuttig zijn maar het prijskaartje zal verhinderen dat de methodiek kan worden veralgemeend.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer Loones, ik dank u voor de vraag. We hebben naar aanleiding van de vraag van mevrouw Rombouts het al gehad over de objectieve evaluatie, die in het regeerakkoord wordt vermeld en waar we ook mee bezig zijn. Het beleid inzake natuur en leefmilieu in het algemeen bewijzen we een dienst door de zaken zo objectief mogelijk te duiden, er een methodologie voor te vinden en die toe te passen. Dit kan het debat zeker verrijken en minder emotioneel maken zoals in het verleden af en toe is gebeurd. Er zullen zeker verdere stappen in die richting worden gezet.

Mevrouw Crevits, bij elke methode en afweging kunnen natuurlijk nog andere elementen worden toegevoegd, maar de kosteneffectiviteit en de analyse daarvan zijn naast de maatschappelijke analyse zeer belangrijke elementen die gelukkig steeds meer ingang vinden. Die proberen aan niet-eenvoudige elementen, zoals natuurwaarden, een objectieve maatstaf te geven, waardoor betere afwegingen kunnen worden gemaakt. Er zijn nog tal van andere instrumenten. In Nederland past men ook al meer de objectieve benadering toe.

Op uw tweede vraag kan ik u bevestigend antwoorden. Er is al heel wat studiewerk verricht en

nog gepland. Ik heb dat laten inventariseren. Ik kan bijvoorbeeld verwijzen naar een economische waarderingsstudie in verband met waterkwaliteit in Vlaanderen in het kader van het Scaldit-project. Ik verwijs ook naar de studies over de economische waardering van bosecosystemen en over de kostenbatenanalyse van bosuitbreiding in Oost-Vlaanderen. De studies werden uitgevoerd door academici. Ik verwijs naar de studie over de economische waardering van parken uitgevoerd door Ecolas in 2004.

Ik hoop tijdens deze legislatuur de waarderingsstudies meer te kunnen bundelen en stroomlijnen.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijn vraag was inderdaad gericht op zo'n soort voluntaristische uitspraak. We moeten het geld niet besteden aan domeinen die niet kunnen worden bedreigd. Het is totaal nutteloos om goedbeschermde gebieden waarvan de bescherming niet in het gedrang kan komen, ook nog eens te waarderen. Het gaat mij om de gebieden waar we de confrontatie kunnen verwachten. Ik zou zeer tevreden zijn met een instrument en uitwerking.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *De heer Frans Wymeersch, ondervoorzitter, treed als waarnemend voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de Europese overstromingsrichtlijn

De voorzitter: De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, op 18 januari 2006 stelde de Europese Commissie een nieuwe richtlijn voor: de overstromingsrichtlijn, die nauw aansluit bij de kaderrichtlijn water. Ik refereer aan het decreet integraal waterbeleid, dat hier werd goedgekeurd in juli 2003.

In deze nieuwe richtlijn worden de lidstaten aangemaand om de stroomgebieden en mogelijke overstromingsgebieden te identificeren. Risicogebieden moeten in kaart worden gebracht. Plannen moeten worden opgesteld om overstromingen zo veel mogelijk te vermijden, om gebieden te beschermen en om overstromingen te kunnen opvangen, of respectievelijk de principes van preventie, protectie en 'preparedness'.

In hoeverre doorkruist deze nieuwe Europese overstromingsrichtlijn de plannen van het decreet integraal waterbeheer? De richtlijn gaat ervan uit dat we steeds meer geconfronteerd worden met overstroming. Dat doet zich voor in heel de Europese Unie maar ook erbuiten. Zijn de plannen die voorzien worden in het kader van het integraal waterbeleid compatibel met de nieuwe richtlijn? Of zal daar rekening mee worden gehouden bij de uitvoeringsbesluiten? Dat zijn er heel wat; ik heb hier al gezegd dat dit decreet zware financiële consequenties heeft. Ik heb daar indertijd in de plenaire vergadering al op gewezen naar aanleiding van een document van de Inspectie van Financiën. Zullen de plannen die in het kader van het integraal waterbeleid worden vereist, worden aangepast aan de gevraagde Europese planning?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Matthijs, ik kan kort zijn. Op 18 januari 2006 keurde de Europese Commissie het voorstel van richtlijn over overstromingsbeheer goed. Het voorstel zit echter nog in de ontwerpfase.

Verder doorkruist het de opmaak van de eerste generatie waterbeheersplannen zoals ingeschreven in het decreet integraal waterbeleid niet. De deelbekkenbeheerplannen worden eind 2007 vastgesteld. De stroomgebiedbeheerplannen worden eind 2009 vastgesteld. We kunnen daaraan verder werken zonder dat de overstromingsrichtlijn dit doorkruist.

In de toekomst zal de inhoud van de waterbeheersplannen eventueel beperkt moeten worden aangepast op basis van die overstromingsrichtlijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.